FiCom ry | Marko Lahtinen
5.4.2022

Talousvaliokunnalle

FiComin lausunto kuluttajansuojalain muuttamisesta

Talousvaliokunta on pyytänyt FiComilta lausuntoa hallituksen esityksestä (HE 14/2022 vp) eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain ja kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi.

FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

FiComin pääviestit

- **FiCom kannattaa ehdotuksen esitystä jättää viestintäpalvelut kuluttajansuojalain (KSL) vahvistusmenettelyn ulkopuolelle, koska asiasta säädetään erityislaissa eli sähköisen viestinnän palvelun laissa (SVPL).**
- **Viestintäpalveluiden liittymäsopimuksia on lähes kymmenen miljoonaa ja numeronsiirtoja tehdään vuosittain yli kahdeksansataatuhatta. Tästä huolimatta valvontaviranomaiselle ei ole tullut vahvistusmenettelyyn liittyen yhtään yhteydenottoa. SVPL:n vahvistusmenettelysääntely on osoittautunut toimivaksi, eikä ongelmia ole.**
- **Kokonaiskuvan hahmottaminen ja tiedostaminen on keskeistä sääntelyn tarvetta arvioitaessa.**
- **Kaksinkertaiselle sääntelylle ei ole minkäänlaista tarvetta eikä perusteita.**
- **Sen, joka vaatii viestintäpalveluiden ottamista mukaan vahvistusmenettelyn soveltamisalaan, tulee esittää asialle tietoon perustuvat syyt sekä ongelmat, jotka uusi kaksinkertainen lisäsääntely ratkaisisi.**

FiCom kannattaa viestintäpalveluiden jättämistä KSL:n vahvistusmenettelyn ulkopuolelle

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa kuluttajansuojalakia ja kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annettua lakia, joilla pantaisiin täytäntöön Euroopan unionin kuluttajansuojasääntöjen täytäntöönpanon valvonnan parantamista ja nykyaikaistamista koskeva niin kutsuttu Omnibus-direktiivi. Lisäksi muutoksilla toteutettaisiin Marinin hallituksen hallitusohjelman kirjaus puhelin- ja kotimyynnin rajoittamisesta ja sääntelyn tiukentamisesta kuluttajan suojaksi.

Puhelinmyyntisääntelyn tiukentamiseksi esityksessä ehdotetaan kirjallisen vahvistusmenettelyn käyttöönottoa puhelinmyynnissä (KSL 6 luku 12 a §). Ehdotuksen mukaan elinkeinonharjoittajan olisi puhelun jälkeen toimitettava tekemänsä tarjous kuluttajalle pysyvällä tavalla. Jos kuluttaja ei puhelinkeskustelun jälkeen pysyvällä tavalla hyväksy elinkeinonharjoittajan toimittamaa tarjousta, sopimus ei sitoisi kuluttajaa. Puhelinmyyntisääntely olisi kansallista.

Kuluttajasuojalain 6 luvun 4 pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan jäljempänä ehdotettua kirjallista vahvistusmenettelyä puhelinmyynnissä ei sovellettaisi sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa tarkoitettuihin viestintäpalveluihin.

FiCom kannattaa esityksen ehdotusta, että viestintäpalvelut jätetään KSL:n kirjallisen vahvistusmenettelyn ulkopuolelle, koska asiasta säädetään jo laissa sähköisen viestinnän palveluista (106 b § 4 mom). Tässä pykälässä säädetään kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä annettavista tiedoista ja sopimustiivistelmästä. Säännöksessä on kaksinkertainen mekanismi kuluttajan suojaamiseksi, ja se perustuu ns. teledirektiiviin, josta ei ole ollut mahdollista poiketa kansallisesti.

SVPL:n säännöksen perusteluissa on nimenomaisesti otettu kantaa puhelinmyyntiin ja sopimusvahvistukseen. **Perusteluiden mukaan, jos sopimustiivistelmää on teknisesti mahdoton antaa ennen sopimuksen tekemistä, kuten esimerkiksi puhelinmyynnissä saattaa olla, se on annettava viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen. Tällöin sopimus tulee voimaan vasta, kun kuluttaja on sopimustiivistelmän saatuaan vahvistanut hyväksyvänsä sen**. Sopimuksen voimaantulo edellyttää näissä tapauksissa kuluttajalta nimenomaista reaktiota, jolla hän hyväksyy sopimuksen. Säännös täydentää kuluttajansuojalain mukaista kuluttajan koti- ja etämyyntisopimuksen peruuttamisoikeutta.

Lisäksi SVPL:n sääntely kattaa viestintäpalvelun lisäksi puhelinmyynnin vahvistusmenettelyn soveltamisen teleyrityksen toimittamaan palvelupakettiin, eli niihin tilanteisiin, joissa teleyritys toimittaa kuluttajalle internetyhteyspalvelun tai numeroihin perustuvan, henkilöiden välisen viestintäpalvelun pakettina yhdessä muiden palveluiden tai päätelaitteen kanssa (108 a § 1 mom). Teleyrityksiä säännellään erittäin kattavasti jo erityislainsäädännöllä.

Kaksinkertaiselle sääntelylle samassa asiassa ei ole tarvetta eikä perusteita.

Viestintäpalveluiden vahvistusmenettely on tehokasta ja toimivaa

Viestintäpalvelujen vahvistusmenettelyä koskeva oma sääntely tuli voimaan vuoden 2021 alusta. On syytä huomata, että Suomessa on lähes kymmenen miljoonaa viestintäpalvelua koskevaa liittymäsopimusta ja numeronsiirtoja tehdään vuosittain yli kahdeksansataatuhatta. Valtavasta sopimusmäärästä huolimatta valvontaviranomaisena toimivalle Liikenne- ja viestintävirastolle ei ole tullut kuluttajilta yhtään yhteydenottoa, joka liittyisi vahvistusmenettelyyn. Kokonaiskuvan hahmottaminen ja tiedostaminen on keskeistä, kun arvioidaan sääntelyn tarvetta.

Viestintäpalveluiden sääntely ja sen soveltaminen on osoittautunut tehokkaaksi ja toimivaksi, joten kaksinkertaiselle sääntelylle ei ole minkäänlaista tarvetta. Ei siis ole olemassa ongelmaa, jota tulisi ratkoa uudella lisäsääntelyllä.

Sen, joka vaatii viestintäpalveluiden ottamista mukaan vahvistusmenettelyn soveltamisalaan, tulee esittää asialle tietoon perustuvat syyt sekä ongelmat, jotka sääntely ratkaisisi.

Tietoliikenteen- ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry

Marko Lahtinen
lakiasiat